

HVIDEG

Botanisk navn:	<i>Quercus(w)</i> spp. Familie: FAGACEAE
Andre vigtige arter:	<i>Q. robur</i> , Syn.: <i>Q. pendunculata</i> , <i>Q. petrea</i> , <i>Q. alba</i>
Udbredelse	Europa, egnene omkring Middelhavet inkl. Nordafrika og Mellemøsten, tempererede Asien, Nordamerika
Andre vigtige handelsnavne:	European oak (GB), European white oak (USA), Stieleiche, Sommereiche, Traubeneiche, Wintereiche, Spessarteiche (DE)
Kode iht. DS EN 13556:	QCXE = <i>Q. petrea</i> , <i>Q. robur</i> . QCXA = <i>Q. alba</i> og andre nordamerikanske hvidege

Veddets farve og struktur:

Kerneveddet brunt og lyst. Splintveddet er smalt og adskiller sig farvemæssigt tydeligt fra kerneveddet. Splintveddet er hvidt til lysegråt, mens kerneveddet er lysebrunt til mellembunt, eventuelt med et grønligt eller gulligt skær. Vårveddets porer viser sig i tangentielle snit som markante årer og i radiære snit som tydelige striber. I tværsnit kan de overordentlig brede marvstråler ses tydeligt med det blotte øje. Marvstrålerne frembringer i radiære snit yderst iøjnefaldende blanke flader af betydning for træets udseende.

Egenskaber:

Massefylde frisk [kg/m ³]		650 – 1000 – 1160
Massefylde tørret (12-15% u) [g/cm ³]		0,65 – 0,76
Trykstyrke u_{12-15} [N/mm ²]		42 – 64
Deformationsstyrke u_{12-15} [N/mm ²]		60 – 110
Elasticitetsmodul (bøjning) u_{12-15} [N/mm ²]		10500 – 13000 – 14500
Slagsejhed [kJ/m ²]		50 – 75
Brinell-hårdhed $\perp$ på årer u_{12-15} [N/mm ²]		20 – 34 – 42
Tørringssvind (frisk til u_{12-15})	radiært [%]	2,5 – 3,1
	tangentielt [%]	4,0 – 5,5
Differentielt svind [%/%]	radiært	0,15 – 0,22
	tangentielt	0,28 – 0,36
pH-værdi (suspension)		4,2
pH-værdi (overflade)		3,6
Naturlig bestandighed (DIN-EN 350-2)		klasse 2 (-3)

Bearbejdelighed:

Afhængigt af det tørre træes massefylde kan det bearbejdes, spåntages og stemmes med håndværktøj og maskiner med godt til tilfredsstillende resultat. Træet flækker let, og der skal derfor forbores for søm og skruer. Limbarhed god til middel. Brug af stærkt sur eller basisk lim kan medføre uønskede misfarvninger.

Tørring:

På grund af træets stærke tendens til revnedannelse og forvridning skal tørreprocessen styres meget nøje. Ved for høj tørretemperatur er der risiko for cellekollaps med uregelmæssige misfarvninger til følge.

Anvendelse:

Benyttes både udendørs og indendørs. Særlig velegnet til: Udendørsbyggeri uden jordkontakt, rammekonstruktioner (stavlimet til vinduer, husdøre, udestuer), dekorativ finer, gulve (parket, planker m.v.), trapper, væg- og loftsbeklædninger, møbler, andre anvendelser (baljer, fade til modning af vin og spiritus).

Makroskopisk tværsnit af Hvideg
(10x forstørrelse)

Overflade på Hvideg
(radiært snit)

WE MAKE THE WORLD LAST LONGER

Overfladebehandling:

Behandlingen er ganske ukompliceret. Basiske og jernholdige præparater kan fremkalde misfarvninger i overfladen. Vandopløselige garvesyrer (tanniner) kan ligeledes medføre misfarvninger. Ved forkert tørring kan der opstå svampeangreb med gullige misfarvninger til følge. Sugeevnen er ringe (splintved middel til dårlig, EN 350-2:1994). Veddets høje indhold af garvesyre (tanniner) bevirker, at beslag af jern risikerer at korrodere i vådt træ med kraftige misfarvninger som følge af udfældede tanninforbindelser til følge.

Behandlingssystemer:

De her præsenterede behandlingssystemer sikrer maksimal levetid og kvalitet.

Som udgangspunkt er det muligt at sammensætte andre behandlingssystemer, men det anbefales at drøfte disse med Teknos på forhånd.

Vejledninger til påføring findes i de tekniske datablade for pågældende produkter.

Vinduer, døre, udestuer og skodder:

Systembehandling	Transparent
Træbeskyttelse	GORI 356 / TEKNOL AQUA 1410-01
Grundning	AQUAPRIMER 2900-42
Mellembehandling	ANTISTAIN AQUA 2901-62
Topcoat	AQUATOP 2600-9X

Systembehandling	Dækkende
Træbeskyttelse	GORI 356 / TEKNOL AQUA 1410-01
Grundning	ANTISTAIN AQUA 2901-52
Mellembehandling	ANTISTAIN AQUA 2901-52
Topcoat	AQUATOP 2600-2X

Systembehandling	Farveløs
Træbeskyttelse	GORI 356 / TEKNOL AQUA 1410-01
Mellembehandling	ANTISTAIN AQUA 2901-62
Topcoat	AQUATOP 2600-6X

Yderligere oplysninger: Teknos A/S
Industrivej 19
DK-6580 Vamdrup
Tel: +45 76 93 94 00
www.teknos.com

WE MAKE THE WORLD LAST LONGER

Træ er et ganske unikt materiale, både smukt og alsidigt

De forskellige træsorter har yderst varierende egenskaber, så konserverende og dekorativ overfladebehandling må derfor fastsættes individuelt.

Dette datablad har til formål at gennemgå særlige forhold og problemstillinger ved behandling af nogle vigtige træsorter.

Databladet er udarbejdet i samarbejde med Johann Heinrich von Thünen-Institut i Hamburg.

For første gang er veddets pH-værdier blevet målt som en vigtig kemisk parameter.

Begrundelsen er, at koncentrationen af udvaskede stoffer som garvesyre (tanniner) afhænger af pH-værdien.

Korrekt overfladebehandling og rationelt valg af behandlingssystemer kan foretages langt sikrere under brug af de af Thünen-Institutet oplyste parametre for den konkrete træsort.

Samtlige de behandlingssystemer, der fremgår af dette datablad, er udvalgt med maksimal levetid og kvalitet for øje, men må kun betragtes som vejledende. Det tilrådes altid at teste i praksis.

Den brede vifte af anvendelsesområder og krav til de komponenter, der skal behandles, kan nødvendiggøre tilpasning af metoderne.

Teknos' tekniske afdeling bistår gerne ved valg af konkret behandlingssystem.

WE MAKE THE WORLD LAST LONGER